

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/13/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2310215853
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2310215853.5

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. M. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matka - R. H., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. D. S. XXX, zastúpená: JUDr. PeaDr. Ivanom Pecníkom, PhD. MBA, advokátom, Karloveská 3154/6C, Bratislava a otec - V. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. D. S. č. XX, v konaní o návrhu otca na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 12.01.2015, o odvolaní otca maloletého proti uzneseniu Okresného súdu Galanta zo dňa 12. januára 2015, č. k. 16P/204/2010-424 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Galanta, č. k. 16P/204/2010-453 zo dňa 05. februára 2015, takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa mení tak, že otec je oprávnený stýkať sa s mal. V. M. každú prvú sobotu v mesiaci od 14:00 hod. do 16:00 hod., čím mení uznesenie Okresného súdu Galanta o nariadení predbežného opatrenia, č. k. 16P/204/2010-333 zo dňa 14.10.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu Trnava, č. k. 11CoP/45/2014-383 zo dňa 23.06.2014. Otec prevezme maloletého pred bytom matky v stanovenom čase a dieťa matke na rovnakom mieste vráti, matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť, otcovi ho na určenom mieste a v stanovenom čase odovzdať.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa uznesením napadnutým odvolaním prikázal otcovi, aby sa zdržal styku s mal. V. M. H., nar. XX.XX.XXXX v rozsahu, ktorý je určený uznesením Okresného súdu Galanta zo dňa 14.10.2013 a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Z odôvodnenia uznesenia vyplynulo, že matka maloletého žiadala, aby súd vydal predbežné opatrenie, ktorým by prikázal otcovi, aby sa zdržal styku s maloletým do ukončenia sporu a to z dôvodu, že maloletý bol vyšetrený v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou Bratislava, na klinike lekárskej detskej psychológie: PhDr. R. C. dňa 03.12.2014 so záverom, že u maloletého ide o epizódu stredne ťažkej depresie, jedná sa o chlapca s priemerným intelektovým potenciálom, zjavná intrapsychická tézia, obávané očakávania do veľkej miery súvisia s tým, že momentálne necíti potrebu stretávať sa s biologickým otcom a jeho rodinou. Negatívne prežíva tlak na pravidelné stretávanie sa, cíti sa dobre v aktuálnej rodine, nevlastného otca pokladá za oporu. Právne súd prvého stupňa vec posúdil v zmysle § 74 ods. 1 O.s.p., § 102 ods. 1 O.s.p. a § 75 ods. 6, §76 ods. 1 O.s.p. a takisto v zmysle § 25 ods. 1 až 5 Zákona o rodine. Súd vecne uviedol, že je názoru, že navrhovateľka osvedčila aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako je osvedčenie nebezpečenstva bezprostrednej ujmy. Nezistil žiadnu skutočnosť svedčiacu o bezprostrednom ohrození života dieťaťa, ktoré je v starostlivosti matky, preto je názoru, že predbežné opatrenie je vyhotovené včas v 30.dňovej zákonnej lehote. Návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovel, pričom sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a ďalšie dôvody neuviedol. Opravným uznesením súd prvého stupňa opravil poslednú vetu záhlavia uznesenia napadnutého odvolaním tak,

že predmet konania má správne znieť: konanie o návrhu otca na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 12.01.2015.

Proti tomuto uzneseniu súdu prvého stupňa v zákonom určenej lehote podal odvolanie otec maloletého. Uviedol, že súdne konanie vedené pod sp. zn. 19P/204/2010 bolo začaté v septembri v roku 2010. Vo veci bolo vykonané dokazovanie, okrem iného vypracovaním znaleckého posudku znalkyňou PhDr. Harinekovou, CSc., ktorá doplnila svoj posudok dňa 10.10.2012. Na základe tohto posudku bolo vydané rozhodnutie súdom prvého stupňa, ktoré bolo potvrdené Krajským súdom v Trnave uznesením zo dňa 31.07.2013, kde sa konštatovalo, že znalkyňa pri vypracovaní záverov znaleckého posudku zohľadnila negatívne správanie sa matky, jej zlý a nevhodný vplyv na dieťa, komplikované vzťahy medzi rodičmi. Od rozhodnutia Krajského súdu v Trnave, teda od 31.07.2013 nedošlo k žiadnemu vykonávaniu dokazovania v intenciách uznesenia odvolacieho súdu. Vedie sa aj na súde prvého stupňa exekúcia pod sp. zn. 8Em/2/2013 ohľadne realizácie styku otca s maloletým, nakoľko matka v roku 2014 neumožňovala styk s maloletým. Tento sa realizoval až 30.11.2014, kedy maloletý strávil víkend u otca a jeho rodiny. Oslavoval svoje meniny aj narodeniny, ktoré mal neskôr. Maloletý sa cítil dobre, tešil sa zo stretnutia so sestrou, s babkou, tetou, strýkom. Dostal tortu a rôzne darčeky. Vôbec sa nezakladá na pravde tvrdenie v návrhu na vydanie predbežného opatrenia, že maloletý má zo styku s ním a jeho rodinou traumy. Je vysoko pravdepodobné, že túto traumy má zo svojej matky po návrate od otca. Súd vo veci samej vytýčil pojednávanie na deň 11.02.2015. Po obdržaní predvolania na toto pojednávanie matka maloletého spolu so svojou starou matkou MUDr. R. B., ktorá pracuje v zdravotníctve v Bratislave hneď na druhý deň v pondelok dňa 01.12.2014 po návrate maloletého od otca vybavili hospitalizáciu dieťaťa v Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou, na klinike detskej psychiatrie. Od uvedeného dňa otec maloletého nevidel, lebo matka mu bráni v styku s dieťaťom. Požiadala základnú školu o oznámenie, či maloletý chodí do školy. Základná škola oznámila, že v mesiaci december bol syn v nemocnici od 01.12. do 05.12.2014, ostatné dni riadne navštevoval školu. Ošetrujúca detská lekárka mu listom zo dňa 26.01.2015 oznámila, že 18.12.2014 obdržala prepúšťaciu správu o hospitalizácii maloletého od 01.12. do 05.12.2014. Z kontrolného vyšetrenia na pedopsychiatrickej ambulancii vyplýva, že MUDr. G. odporučila liečbu v domácom prostredí od 12.12.2014 do konca decembra. Matka maloletého odporúčanie nerešpektovala, maloletý po ukončení hospitalizácie 05.12. riadne nastúpil do školy. Nespochybnuje odborné vedomosti ošetrujúcich lekárov, ktorí vyhotovili v decembri 2014 lekárske správy, avšak má dôvodnú obavu, že títo neboli matkou dieťaťa oboznámení so všetkými dôkazmi, najmä odborným stanoviskom znalkyne Doc.PhDr.Harinekovej, CSc.. Je presvedčený o tom, že matka maloletému prikázala, čo má počas hospitalizácie povedať tak, ako to robí v priebehu celého súdneho konania. Domnieva sa, že ho nútila klamať pod hrozbou dlhodobej hospitalizácie. Žiada odvolací súd, aby uložil okresnému súdu povinnosť vo veci konať bez zbytočných prietahov v intenciách uznesenia č.k. 23CoP/35/2013-320 zo dňa 31.07.2013. Syna V. má veľmi rád, chce sa s ním pravidelne stretávať, čo doporučila aj znalkyňa Dr. Harineková. Chce byť zúčastnený na formovaní jeho osobnosti a na jeho výchove. Žiada, aby odvolací súd ponechal v platnosti právoplatne nariadené predbežné opatrenie z novembra 2013 a to aj z dôvodu, že súdne konanie vo veci samej môže prebiehať aj niekoľko rokov a on stratí akýkoľvek osobný kontakt so svojim synom. K odvolaniu doložil odpoveď MUDr. C. S. na žiadosť ohľadom zdravotného stavu mal. V. a tiež odpoveď na dopyt o školskej dochádzke maloletého, výpis SMS-iek z januára 2015 ohľadne realizácie styku a fotografie z júna 2013, z decembra 2013 a z novembra 2014 z návštevy maloletého u otca.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný, postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie v celom rozsahu bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania, keďže ide o konanie, ktoré bolo možné začať i bez návrhu podľa § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého dieťaťa je z časti dôvodné.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 16P/204/2014 je zmena úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o ktorú zmenu žiadal otec maloletého tak, aby maloletý bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a zároveň predmetom konania je aj konanie o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by súd prikázal otcovi zdržať sa upraveného styku s maloletým do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bolo návrhu matky vyhovie a bolo zmenené nariadené predbežné opatrenie tak, že súd prikázal

otcovi, aby sa zdržal styku s mal. V. M. v rozsahu, ktorý je určený v uznesení Okresného súdu Galanta zo dňa 14.10.2013 do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu, všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správu majetku maloletého. Patrí sem aj úprava styku s dieťaťom. Ak sa rodičia dohodnú o úprave styku stane sa táto dohoda súčasťou rozhodnutia, ak sa nedohodnú upraví styk rodičov s dieťaťom súd. Súd styk upraví, ak sa rodičia o úprave styku s maloletým dieťaťom nedohodnú. Pri rozhodovaní súdu o úprave styku je potrebné veľmi starostlivo posudzovať jeho časové vymedzenie a miesto, pričom by sa nemali používať len paušálne hľadiská, rozhodujúce sú okolnosti na strane dieťaťa, jeho vek, zdravotný stav, denný režim ako aj okolnosti na strane rodičov, ich vzájomný vzťah, časové, hospodárske možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča a podobne je aj potrebné prihliadnuť na záujem dieťaťa, na stretávanie sa aj s rodičom, vo výchove ktorého sa nenachádza, pričom tento rodič má možnosť osobne sa podieľať na výchove dieťaťa, len v čase jeho styku s dieťaťom.

Z dočasného charakteru predbežných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd dodržať formálny postup určený na dokazovanie a zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. To však neznamená, že súd môže vydať predbežné opatrenie len na základe skutočností tvrdených navrhovateľom bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy, pretože predbežným opatrením sa buď upravujú pomery účastníkov alebo sa zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá končené rozhodnutie vo veci, pričom predbežné opatrenie musí mať vzťah k právnomu vzťahu, ktorý je alebo bude predmetom konania vo veci samej.

Odvolací súd dáva do pozornosti obom rodičom zásady vyplývajúce z dohovoru o právach dieťaťa tvoriaceho súčasť nášho právneho poriadku, podľa ktorých dieťa na plný a harmonický rozvoj svojej osobnosti, potrebuje lásku a porozumenie, musí všade tam, kde je to možné vyrastať v starostlivosti a pod zodpovednosťou svojich rodičov a v každom prípade v ovzduší náklonnosti a morálneho a materiálneho bezpečia. Každý z rodičov je povinný vychovávať dieťa v úcte k druhému rodičovi a pozitívne ho usmerňovať vo vzťahu k nemu. Je na oboch rodičoch, aby pre spoločné dieťa vytvorili prostredie, v ktorom sa bude cítiť bezpečne, s istotou sa môže vyvíjať a môže sa od každého z rodičov prirodzene učiť ako od dôveryhodných modelov všetkému, čo bude v živote potrebovať, pričom popri matke má nezastupiteľnú úlohu aj mužský vzor. Každé dieťa potrebuje pre svoj zdravý vývin kooperatívny vzťah medzi svojimi rodičmi. Len rodičia sú zodpovední za to, aby následky ich vzájomných konfliktov neprenášali na dieťa a nepoužívali ho ako nástroj vzájomného boja.

Z obsahu spisu vyplynulo, že styk otca s maloletým bol naposledy upravený nariadeným predbežným opatrením uznesením zo dňa 14. októbra 2013, č. k. 16P/204/2010-333 tak, že otec maloletého je oprávnený stýkať sa s mal. V. M. H. každý páry týždeň v kalendárnom roku od piatku 17:00 hod. do nedele 17:00 hod. s tým, že otec maloletého v stanovenom čase prevezme pred bytom matky a v stanovenom čase dieťa matke na rovnakom mieste vráti. Matka je povinná dieťa na styk riadne pripraviť a pripravené v stanovenom mieste a čase otcovi odovzdať. Pri takejto úprave styku súd prvého stupňa a následne aj Krajský súd v Trnave ako súd odvolací, ktorý rozhodoval o odvolaní proti predmetnému uzneseniu a uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil a to uznesením zo dňa 23. júna 2014, č. k. 11CoP/45/2014-383, vychádzal zo znaleckého posudku vypracovaného znalkyňou Doc. PhDr. Miladou Harinekovou zo dňa 04.09.2012, z ktorého vyplynulo, že dieťa v podstate otca neodmieta, odmietanie je predstierané, lebo si to želá matka a nevyjadruje tak skutočné pocity a vzťah k otcovi. Výpoveď mal. V. na súde zo 04.06.2012 nie je pravdivá v celom rozsahu. Maloletý v tomto smere klame a popiera skutočnosť len preto, lebo mamina to tak chce. Plačlivé správanie dieťaťa v prítomnosti otca je výrazom úzkosti a pocitu viny, nie je to výraz odporu voči otcovi, ale prejav citového rozporu a napätia. Znalkyňa neodporučila zveriť dieťa do starostlivosti otca, ale doporučila upraviť styk na celý víkend a aj jeden deň cez týždeň. Predmetné uznesenie

odvolacieho súdu ohľadne nariadenia predbežného opatrenia a úprave styku bolo rodičom maloletého doručené v dňoch 22.08.2014 a 08.09.2014. Otec v odvolaní uviedol, že od tejto doby sa styk zrealizoval len 1-krát a to koncom novembra 2014. Po tejto návšteve matka tvrdí, že u maloletého nastala vážna zmena, vyjadruje svoju nevôľu chodiť k otcovi, bojí sa ho a tento stav vyvoláva úzkostné stavy, v dôsledku čoho bol maloletý hospitalizovaný na Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou Bratislava, na klinike detskej psychiatrie od 01.12. do 05.12.2014. Z prepúšťacej správy vyplynulo, že maloletý bol na oddelení hospitalizovaný so starým otcom, bolo realizované psychologické vyšetrenie, pri prepustení bola diagnostikovaná maloletému epizóda stredne ťažkej depresie, špecifické poruchy učenia a iné zaťažujúce životné udalosti súvisiace so skupinou primárnej starostlivosti. Bola odporučená medikamentózna liečba, kontrola o tri týždne, v prípade ťažkostí skôr, stabilné prostredie, psychologická starostlivosť v rajóne, prehodnotiť intenzitu a spôsob kontaktu s otcom, nakoľko riziko, že si chlapec ublíži je vzhľadom k jeho impulzivite a depresii reálne. Matka do spisu doložila list maloletého, ktorý nie je dátumovaný, v ktorom sa píše, že nechce chodiť k V., dal by svoju milujúcu rodinu, aby k nemu nemusel ísť, lebo by sa zabil, aby tam nemusel ísť, za každým mu berú mobil, nemôže zavolať mame, keď mu je smutno, stále naňho kričia, bojí sa toho, že keď neurobí niečo, čo bude chcieť, že bude naňho kričať, stále je iba u babky alebo v izbe, keď je u neho stále nadávajú na mamu a O.. Keď má ísť k V. mama ho prosí, aby k nemu išiel, ale on k nemu nechce ísť. Stále si želá, aby k nemu nemusel ísť, radšej by umrel, aby k nemu nemusel ísť. Podpísaný je V. N., lebo tak sa chce volať. Tiež doložila list písaný Ježiškovi, kde v závere píše, že najviac si praje, aby nemusel chodiť k zlému otcovi. Matka k návrhu tiež doložila odborné vyjadrenie (správu o psychologicko-poradenskej starostlivosti) zo dňa 16.12.2014 vypracované metodicko-výskumným kabinetom výchovného psychologického poradenstva a prevencie pri výskumnom ústave psychológie a patopsychológie, kde zo záveru, vyplýva, že na základe komplexného zhodnotenia doterajšieho priebehu poradenskej a psychoterapeutickej starostlivosti považujú za profesionálnu povinnosť upozorniť na to, že zo psychologického hľadiska a v strednodobej časovej perspektíve je akýkoľvek kontakt V. s otcom v situácii, keď každý ďalší kontakt s ním V. tenziu a depresiu len prehľbuje za absolútne kontraindikovaný a ak bude aj naďalej tomu pokračovať hrozí v krátkom čase, že V. svoje automutilačné tendencie uskutoční. Odporúčali pokúsiť sa v intenzívnom psychoterapeutickom procese ešte skôr, než by sa vôbec začal uskutočňovať akceptovateľný styk V. s otcom sanovať dnešný odmietavý vzťah V. k otcovi aspoň na úroveň jeho akceptácie zo strany V.. Podmienkou je bezpodmienečná paralelná psychoterapeutická práca aj s otcom. V opačnom prípade hodnotia perspektívu žiaducej úpravy vzťahu V. s otcom veľmi pesimisticky.

Podľa názoru odvolacieho súdu z dosiaľ vykonaného dokazovanie vyplynula jednoznačne zmena pomerov na strane mal. V. a to zmena v jeho vzťahu k otcovi a k stretávaniu sa s ním. Z aktuálnych predložených psychologických a psychiatrických správ vyplynul odmietavý postoj maloletého k otcovi až do takej intenzity, že u maloletého bola diagnostikovaná epizóda stredne ťažkej depresie a tiež vyplynulo odporúčenie zúženie styku poprípade jeho nerealizácie. Vzhľadom na vek dieťaťa, ktoré malo v decembri 2014 11 rokov a najmä na diametrálnu odlišnosť záverov znaleckého posudku vypracovaného v septembri 2012 a záverov teraz predložených psychiatrických a psychologických správ z decembra 2014 (v rozpätí 2 rokov) nepovažoval odvolací súd za dôvodný úplný zákaz styku otca s maloletým, keď neboli prezentované žiadne závažné skutočnosti, ktoré mohli zásadne ovplyvniť postoj maloletého k otcovi, navyše, ak sa maloletý s otcom po túto dobu ani riadne pravidelne nestretával. Takže v riadnom konaní bude potrebné vykonať kontrolné znalecké dokazovanie, ktoré vyhodnotí obidva protichodné psychologické závery a zistí vzťah otca so synom. Do tej doby však podľa názoru odvolacieho súdu nie je vhodné zakázať styk otca s maloletým, keď za takejto situácie by otec úplne stratil so synom kontakt a na osobu otca neboli preukázané žiadne zlé relácie. Odvolací súd tak mal za to, že 11 ročný chlapec môže stráviť s otcom, ktorý žije v tej istej dedine 2 hodiny jedenkrát v mesiaci (každú prvú sobotu v mesiaci). Počas tejto doby bude mať otec možnosť vplývať výchovne na svojho syna a najmä udržať si s ním vzájomný kontakt. Odvolací súd tu apeluje na matku dieťaťa, aby vhodným spôsobom vzhľadom k povahe a správaniu syna tohto pripravila na krátke stretnutie s otcom. A tiež apeluje na otca, aby počas tohto styku pripravil pre maloletého program, ktorý ho zaujme a ktorý mu pomôže budovať si vzájomný vzťah s ním.

Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Uvedené uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.